

АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Береза Н.В.

студентка ФММ, НТУУ «КПІ»

Кривда О.В.

доцент, кандидат економічних наук ФММ, НТУУ «КПІ»

СТРУКТУРА ЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ: МЕТОДИ І МОДЕЛІ УПРАВЛІННЯ НА ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Проведений аналіз системи економічних показників. Визначені основні критерії ефективності роботи промислових підприємств. Представленні сучасні концепції управління економічними показниками та методи підвищення конкурентоспроможності готової продукції на вітчизняному ринку.

Ключові слова: конкуренція, ефективність, управління, система, механізм, проект.

Вступ. Сучасна практика управління в умовах, які призводять до економічних перетворень, вказує на потребу у вдосконаленні інструментарію управління підприємством.

Методологія управління підприємством (як і будь-якого об'єкта дослідження) дає характеристику компонентів наукового дослідження: об'єкта, предмета та інструментарію управління – підходів і принципів, моделей і рекомендацій, методів і засобів, що визначають найкращий результат.

Управління економічним об'єктом здійснюється спрямованим впливом на процеси, що забезпечують досягнення мети [1]. Існує безліч трактувань поняття «управління економічним об'єктом», що відображають різні сторони процесу управління. Економічний об'єкт, в свою чергу, це системний штучно створюваний об'єкт як засіб досягнення певних цілей.

У загальному вигляді процес управління зводиться до виконання таких процедур, як:

- постановка конкретних цілей, оцінка стану об'єкта;
- визначення напрямів розвитку та регулювання розвитку об'єкта.

Розробка і прийняття раціонального та успішного управлінського рішення щодо вдосконалення управління підприємством неможлива без точної оцінки стану об'єкта [1]. Під управлінським рішенням розуміється «сукупність управляючих впливів, розподілених у часі, які відповідні інформації про стан об'єкта управління і середовища» [2].

Постановка завдання. Дослідження присвячене аналізу методичних аспектів управління системою економічних показників на промислових підприємствах.

Результати дослідження. Підприємство, будучи цілісною виробничо-господарською системою, може бути представлено, як сукупність складових його елементів, тісно взаємопов'язаних один з одним. Якщо виділити в якості підсистем технічну, адміністративну (управлінську) і соціальну, то управління буде складатися з планування діяльності, постановки виробничих завдань, контролю за виконанням завдань. На думку автора, більш ефективний підхід до управління підприємством, якщо в ньому виділяють дві частини:

- управління діяльністю;
- управління людьми.

У даному випадку управління людьми буде включати в себе розробку стратегії організаційного розвитку, і як елементи, забезпечення співпраці між усіма членами трудового колективу, кадрову політику, навчання, інформування, мотивацію працівників та інші важливі складові частини роботи менеджера з управління соціальною підсистемою.

Прагнення керівників усіх рівнів підвищити ефективність управління, керованість економічними процесами, узгодженість рішень і координації дій зазвичай пов'язують, як засіб, з посиленням центральної влади, з концентрацією повноважень, з посиленням регламентів і контрольних функцій.

Централізованому управлінню протиставляють самоорганізацію економічних систем. Процеси самоорганізації є досить складними і суперечливими, і їх позитивні ефекти зазвичай пов'язують із стимулюванням активності працівників підприємств, із стійкістю функціонування промислових підприємств і з ефективною творчою участю персоналу в мікроекономіці.

Успіх функціонування підприємства сьогодні залежить від ефективності та якості управління.

У сучасних умовах конкуренція стає тим елементом механізму управління економікою, який постійно стимулює підвищення ефективності виробництва. Однак цей механізм впливає в першу чергу на підприємства в цілому і на окремі юридичні особи. Якщо загальний для економіки механізм конкуренції не буде трансформуватися і діяти всередині підприємства (за допомогою адміністративних, економічних методів), то це означає, що механізм управління підприємством не адаптований до ринкових умов, а його ефективність буде знижуватися.

Отже, механізм системи управління підприємством як сукупність його складових – організаційних структур підприємства та управління, системи управління виробництвом (внутрішньокорпоративного, внутрішньогосподарського) механізму управління повинен бути орієнтований на формування конкурентних переваг підприємства на ринку. Наскільки такі конкурентні переваги підприємства будуть проявлятися, настільки стабільним буде його економічне становище.

У складних умовах розвитку промислового виробництва в Україні обираємо модель найбільш стійкої освіти. Це досягається за рахунок створення на підприємстві безлічі центрів прибутку. Як правило, такі центри прибутку повинні бути диверсифіковані відносно один одного. Крім цього, необхідна наявність ефективного власника з контрольним пакетом акцій підприємства (найкраща ситуація, коли контрольний пакет акцій становить 75,1 % від загальної їх кількості).

На рівні промислових підприємств механізм планування може бути організований по-різному. Проте визначальним для побудови ефективного, життєздатного механізму управління підприємством, спрямованого на максимальне досягнення його конкурентних переваг, стає організація економічної відповідальності як основного елемента господарського механізму.

Управління – це безперервний процес прийняття рішень на базі прогнозних параметрів, що визначаються на основі планових розрахунків (за допомогою спрощених або більш точних моделей прогнозування, бізнес-планування) і даних зворотних зв'язків про хід виробництва і реалізації продукції. В ході прийняття рішень створюються керуючі параметри, які змінюють основу розрахунків прогнозів і поточний хід виробництва. Важко виділити частини даного процесу, виявити відправну точку, з якої слід було б починати опис процесу. Однак краще уявити початок формування процесу управління з аналізу навколишнього середовища, що відбиває зовнішні чинники.

При аналізі внутрішніх і зовнішніх можливостей (сильних і слабких сторін підприємств, їх позицій на ринку, фінансово-економічного стану) слід особливу увагу звернути на внутрішні можливості підприємства. Такий аналіз показує, що значне поліпшення результатів діяльності підприємства може бути досягнуте за рахунок внутрішніх можливостей. У роботі Ю. Вінслава такий потенціал оцінено в 50-60% підвищення ефективності. До того ж саме потенціал внутрішніх можливостей забезпечує істотне зниження витрат на реалізацію стратегій розвитку підприємства.

Проблеми стратегічного планування полягають не в розробці стратегії, а у виділенні пріоритетних стратегій діяльності підприємств, які ведуть до забезпечення її конкурентних переваг на ринку (що ще раз підкреслює важливість маркетингових досліджень ринку), оцінці ефективності стратегій, джерел ресурсів. Через дефіцитності ресурсів, особливо фінансових, виникає проблема їх отримання і розподілу між проектами. Все це призводить до виникнення методологічної проблеми організації бізнес-планування (стратегічного планування реалізації стратегій) з досягнення конкурентних переваг підприємства.

Перед формуванням комплексу заходів розвитку підприємства дуже важливо не просто поставити мету (і її підцілі) досягнення певних конкурентних переваг, а формулювання цілей пов'язати з показниками їх кількісної оцінки. Це один з найважливіших методологічних підходів у

розглянутій концептуальній моделі управління підприємством. Він спрощує подальші кроки стратегічного планування. В іншому випадку для наближення до мети важко буде розробити стратегію її досягнення і оцінити ступінь реалізації. У ході реалізації стратегій, до формування цілей розвитку підприємства можна повертатися неодноразово. Якщо при цьому мета сформульована, дана її кількісна оцінка до якої має прагнути підприємство, то в розрахунках досить зафіксувати нижню оцінку такої мети у вигляді обмеження за відповідним критеріальному показником.

Основою формування стратегій є розробка нововведень. Саме тому важливою складовою процесу управління підприємством стає стратегічне, інноваційне підприємництво.

Без вдосконалення системи управління, її організаційних структур не може бути і підвищення ефективності виробництва.

Головним же завданням, пов'язаним із створенням ефективної системи управління підприємством, є формування, пошук нових стратегічних напрямів їх діяльності, забезпеченість конкурентними перевагами, і розробка нововведень, на основі яких здійснюється реалізація цих стратегій. Мова йде не просто про нововведення, а про ефективні організаційно-економічних заходах, інвестиційних проектах. Це і розробка нової продукції, що має такі споживчі властивості, які забезпечують не тільки платоспроможний попит, а й високу рентабельність продажів через значну частку чистої доданої вартості в ціні виробів.

Сучасні напрямки методології управління, методи управління і фактори розвитку підприємств визначені специфікою нової концепції управління.

В останні роки в українську практику управління поступово впроваджується сучасна концепція менеджменту – концепція управління вартістю підприємства (Value – Based Management – VBM).

Світова практика управління підприємством орієнтується на таку економічну категорію, як вартість бізнесу. Незважаючи на багатозначність даного терміну, в більшості випадків він означає ринкову вартість власного капіталу підприємства.

Суть концепції управління вартістю підприємства полягає в тому, що управління має бути націлене на забезпечення зростання ринкової вартості підприємства і його акцій. Всі аналітичні методи і прийоми менеджменту мають бути спрямовані на максимізацію вартості підприємства, будуючи процес прийняття управлінських рішень на ключових факторах вартості. В силу величезної практичної значущості аспекти концепції отримали широке відображення в наукових і практичних дослідженнях. Великий внесок у популяризацію вартісного підходу внесли дослідники консалтингової компанії McKinsey.

Висновок. Визначення критерію ефективності роботи підприємства є ключовою умовою реалізації тієї чи іншої системи управління. Основним недоліком минулих систем управління є обмеженість або однобічність

критеріїв ефективності їх реалізацій на підприємстві, що дозволяє оцінити наслідки їх впровадження тільки для окремих учасників ринкового середовища, без урахування можливої ймовірності перспективного зміни параметрів зовнішнього і внутрішнього середовища функціонування. Найбільш узагальненим показником оцінки ефективності функціонування та реального економічного стану підприємства, є досягнута вартість.

Список використаних джерел

1. Регіональні проблеми перехідної економіки: питання теорії і практики / за ред. В.Г. Алієва. – М.: Економіка, 2002. – 354 с.
2. Івашкевич В. Як оцінити перспективи діяльності організації / В. Івашкевич, І. Аббасов // Аудит. – 2001. – № 6. – С. 27.
3. Шеремет А.Д. Комплексний аналіз господарської діяльності / А.Д. Шеремет. – Вид. доп. і перепрацьовано. – М.: Инфра -М, 2009. – 416 с.

Береза Н.В.

студентка ФММ, НТУУ «КПІ»

Кривда Е.В.

доцент, кандидат економічних наук ФММ, НТУУ «КПІ»

СТРУКТУРА ЭКОНОМИЧЕСКИХ ПОКАЗАТЕЛЕЙ: МЕТОДЫ И МОДЕЛИ УПРАВЛЕНИЯ НА ПРОМЫШЛЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЯХ

Проведенный анализ системы экономических показателей. Определены основные критерии эффективности работы промышленных предприятий. Представлены современные концепции управления экономическими показателями и методы повышения конкурентоспособности готовой продукции на отечественном рынке.

Ключевые слова: конкуренция, эффективность, управление, система, механизм, проект.

Bereza N.V., Kryvda E.V.

STRUCTURE OF ECONOMIC INDICATORS: METHODS AND MANAGEMENT AT INDUSTRIAL ENTERPRISES

The analysis of economic indicators. The basic criteria for the efficiency of the industry. Presentation of modern management concepts and methods of economic indicators improving the competitiveness of the finished product in the domestic market.

Keywords: competition, efficiency, management, system, mechanism design.

Бойчук Н.Я.
ст. викладач ФММ НТУУ «КПІ»

ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПРОДУКЦІЇ З МЕТОЮ ВИХОДУ НА МІЖНАРОДНИЙ РИНОК

Дана стаття присвячена можливості виходу українських товаровиробників на зовнішній ринок та підвищення конкурентоспроможності продукції з метою отримання прибутку і успішної діяльності підприємства.

В дослідженні висвітлені причини виходу підприємств на зовнішній ринок, надані критерії оцінки конкурентоспроможності продукції, проаналізовані економічні показники, за допомогою яких можна оцінити рівень конкурентоспроможності, проаналізовані методи конкурентної боротьби, виявлені та проаналізовані основні проблеми, пов'язані з експортом українських товарів, визначені можливості підвищення конкурентоспроможності продукції.

Ключові слова: конкурентоспроможність, конкурентні переваги, конкурентна боротьба, попит, внутрішній ринок, зовнішньоторговельна політика, експорт, міжнародний ринок, рентабельність експорту, ринки збуту.

Вступ. Посилення інтернаціоналізації та глобалізації в міжнародному середовищі вимагає від вітчизняних товаровиробників переоцінки нинішнього стану української економіки та бізнесу, перегляду існуючих стандартів у сфері зовнішньоекономічної діяльності, обґрунтування та прийняття рішень, які мають на меті оновлення концепцій управління, перехід до абсолютно нових правил діяльності та поведінки українських підприємств, і в найближчій перспективі орієнтація на довготривале перебування на світовому ринку [7, с.88]. А вихід підприємства на міжнародний ринок можливий лише за умови конкурентоздатності продукції, яку воно пропонує вибагливому закордонному споживачу.

Багато наукових статей провідних українських економістів присвячені питанням конкурентоспроможності та експортній діяльності. Але більшість не розглядають умов, у які можуть потрапити вітчизняні підприємства, виходячи на зовнішній ринок, і методів конкурентної боротьби серед інноваційно активних зарубіжних конкурентів. Даному напрямку економічних досліджень присвячені роботи таких учених, як: Алексунін В.А.[1], Белашапка В.А. [3], Жаліло Я.А. [5], Котлер Ф.[6], Панченко Є.Г. [7] та ін..

Проте, незважаючи на таку кількість досліджень, низка питань щодо підвищення конкурентоспроможності та пов'язаною з цим можливістю виходу підприємства на зовнішні ринки, все ще не є остаточно і повною мірою розробленою і дослідженою. Це породжує певні проблеми при